

MINDSZENTI LAP

Előfizetési ár:

Egész évre 4 korona
Fél évre 2 korona
Negyed évre 1 korona

Vegyes tartalmu hetilap. Megjelen minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kossuth Lajos-utca 9. sz., hová a lapot érintő megkeresések intézendők.

Hirdetéseket

és nyílt-téri közleményeket a kiadóhivatal jutányos ár mellett közöl.

A szociálizmus és a morál.

Irta: BODNÁR ZSIGMOND egyetemi tanár.

Mi a szociálizmus? Nem egyéb, mint oly társadalmi mozgalom, melyben az ugynevezett nép, a munkás, a földmivelő, vagy a negyedik, a legalsó osztály törekszik uralomra. Mint minden társadalmi törekvés, ez is teljesen jogosult. És ha a világtörténelmet tekintjük, azt látjuk, hogy szemünk számos hullámon keresztül haladt a mai realizmusba és hogy idővel uralomra kell jutnia a társadalom legalsóbb osztályának.

Ezt a menetet, folyamatot semmiféle emberi hatalom sem állíthatja meg.

A szociálizmusnak tehát jövője van. De fontos kérdés, hogy egyelőre lesznek-e nagyobb sikerei? Rendes körülmények között nem. Ha csak egy véres, egy szörnyű forradalom nem diktál egyes pontokat, mint 1649-ben és 1792-ben, mind erőtlenebb lesz a szociálizmus.

Később üldözésnek, elnyomásnak lesz kitéve. Előbb az anarkistákon kezdik az üldözést, utóbb a szocialista vezérekre kerül a sor, végül mindnyájukra.

Az idealizmus még e hullámban sem türi meg a szociálizmust, mely merő individualizmus, vagyis az egyének részvénytársasága. Mikor ugyanis a három eszmét, a szép, jó és igaz eszméjét egységben fogja fel az ember,

mikor a tekintély és hagyomány s az általános nagy elvek uralkodnak bennünkben, akkor nem lehetünk barátai a realizmus széthulló, szétmálló társadalmi felfogásának, relativizmusának.

Különbén maga a szociálizmus is súlyos helyzetbe jutott s erősen érzi az idealizmus nyomását. Minden ízében bomlik. Részekre, pártokra oszlik, melyeknek okát senki sem tudja megmondani, vagy állítólag nem akarja bevallani. Mert úgy szoktuk mi, emberek, hogy a mai irányok, pártok hiteit rosszasággal, romlottsággal, hamissággal vádoljuk, mintha tehetnének róla, hogy nekik más meggyőződésük van.

A szabadelvűt gyűlöli a reakcionárius, a klerikális, a realistát az idealista, a merkantilistát az agrárius és így tovább a mai társadalom ezerféle csoportjából az egyik a másikat. Pedig az illetők csak annyiból okai e gyűlöletnek, amennyiben részei, tagjai valamely gyűlölt és gyűlölő osztálynak, melyből nem tudnak, vagy nem óhajtanak kiválni, lelkükre nem hatott annyira az idealizmus, vagy realizmus, hogy szakíthatnának.

De hát mi az oka a szociálizmus bomlásának? Az ébredő és győző idealizmus, mely szívünkben, elménkben új életre kelti a tekintélyi morált. Így látni ezt a XVIII. század végén, mikor a társadalomból lassankint pusztulnak a politikai és szociális utópia

mesterei, vagy legalább ártatlanoknak, egyszerű ábrándozóknak tekintik őket.

1815 körül elérte délpontját az idealizmus és a realizmus útjára tér az ember. Az egész művelt világot betölteni látszik az anyagi érdekek hangoztatása. Államférfiak és politikusok tele vannak anyagi kérdésekkel.

De mintegy 20 év óta ébredezik, sőt ma már derekasan működik az idealizmus, mely gyarlónak, hitvány-nak, romlott-nak vallja az embert, akit meg kellene fékezni és a jóra kényszeríteni. Reális időbeli légységünk jönnek tartja az emberi természetet s ezzel indokolja az egyén önállóságának, szabadságának követelését; ideális időkben az ellenkező szempontból indulunk ki s meg akarjuk fékezni az embert.

Most tehát nagyszerű kép tárul elénk, az ideális és reális gondolkodás képe.

Mivel a morál kérdése foglalkoztatja az embereket, a szociálisták sem menekülhetnek előle és számos bölcselőjük, gondolkodójuk részint a maga, részint mások megnyugtatóra fejtegetik a morál kérdését s igazolni akarják az idők árával módosuló tanaikat. Például az egyik azt mondja, hogy a szolidaritás a morál, a másik, hogy maga a szociálizmus a morál, a harmadik, hogy a társadalmi igazságosság a morál, a negyedik, hogy a humanitás a morál, az ötödik, hogy az egyen-

TÁRCA.

MESE.

Egy fürtös fejű ifju lovag, nevető kék szempárral, rózsapiros arccal, tiszta, mint szálló hópehely; szép, mint Adonisz; bölcs, mint Korán, és vitéz, mint Bayard lovag, fiatal szívének rajongó lelkesedésével elindult a nagy világba, hogy lemondva minden földi hiúságról, érzéki gyönyörrel, diadalra juttassa azt, akit után lelke annyira szomjuhozott, az Igazságot.

Hosszu, fáradságos vándorlása közben egy idegen országba jutott, ahol szétszórt holttestek heverték, felégetett falvak füstölögtek, mindenütt gyász és pusztulás hirdette egy lefolyt háborúnak borzalma. Minél tovább haladt, annál több temetetlen holttestet fektetett szerteszét az országuton, árok partján, mezőségen, mindenütt, amerre csak a szeme ellátott.

Feje felett, mint szakadozott, terhes felhő, koválygott a hollók és dögkeselyűk tábora, és ez a szálló felhő vezette őt mindig beljebb és beljebb a kipusztult országba, míg nem egy csendes, csillagos éjszakán rábukant a legyőzöttek táborára.

Harcdeztett férfiaknak könnytelen, keményszivű asszonyok öntötték a golyót, köszörültek a kardot és buzdították a vezér nélkül

csüggedőket új harcra, egy végső küzdelemre.

Itt tudta meg a vándor ifju, hogy egy boldog, szabad kis országra ráfeküdt az éhes nagy hatalom, hogy nyers erejével, seregeinek megszámlálhatatlan sokaságával elsöpörje a térdéről ezt a szabad kis országot s dolgos kezű népét rabigába hajtsa, szolgaságra vesse.

És az ifju hős, lázban égő arccal, kezébe ragadta szabályját s magasra emelve, megesküdt, ott a csillagfényes éjben, hogy diadalra viszi az eltiport „Igazság”-ot, legyőzi a győzőt és visszavivja ennek a maroknyi népnek legdrágább kincsét: a szabadságot! Riadót fuvatott. Aztán: hajráh!

Neki az ellennek! Mint próféta, vezette a népét ütközetről, ütközetre, diadalról-diadalra. Egyik kezében halált osztó kardja, másikban a rongyos, tépett, véres zászló.

Harcolt a maroknyi nép prófétája élén, hullott az ellen rakásra, mint őszi levél vihar zugása közt, halottakkal telt meg minden talpalattnyi tér, mintha csak a végítélet napján temetővé változna át a nagy mindenség. De az elesettek helyén új hadsereg támadt és amint fogyott a hősöknek száma, úgy nőtt, mindig csak nőtt a szabadságtipró, vad csorda.

Egyszer aztán kiesett a próféta kezéből is a kard, földet ért a zászló, elveszett a szent ügy, legyőzték a vezért és a durva, nyers hatalom őt, az igazság bátor hirdetőjét, lánglelkű harcosát, ledobta a tömlőc fenekére, néma kísértetek és patkányok közé.

Hogy elülje magától a kísértő árnyakat, barátságot kötött a patkányokkal, beszélgetett velük s megértették egymást. Megosztotta velük kenyereit, amelyet naponként nyújtott be egy láthatatlan kéz, a patkányok aztán hálából apró, erős fogaikkal egy éles vasszöveget rágtak ki a falból, amelylyel ő tiz hosszú esztendő nehéz munkájával akkora nyílást vágott a kőfalon, hogy kiférhetett rajta és megszabadulhatott nehéz rabságából.

A haja már deresedni kezdett, acél izmai megtárgultak, elgyöngültek, de elméje még élesebb lett, megtanult a sötétben tisztán látni, bölcsen gondolkodni, és lankadó erejét visszaadta a hit, mely megszállta lelkét, hogy elméje tisztaságával ki fogja vinni azt az Igazságot, amit nem tudott diadalra juttatni szive lelkesedésével, acél karja erejével.

Legelső útja egy nagy városba vezette, ahol a tágas főtéren fölállított emelvényről diszes menesztet alatt, a város bírása osztotta az Igazságot.

Már csak egy pörlekedő pár várt az itéletre.

Az emelvény előtt porban fetregve siránkozott két sápadt asszonyszemély, míg fent az emelvényen, a bíró oldalánál gögös pöfeszkedéssel magyarázta panaszát egy gazdag ruházatu kalmár.

A vándor odament az asszonyokhoz és megkérdezte az idősebbet, miért siránkoznak annyira, miért fetregenek a porban, és miért verik homlokukkal a földet?

— Oh, jó uram, szörnyű a mi bajunk

lőség a morál. És így tovább, egész a végtelenig.

Mikor azt hallom merészen hangoztatni, hogy maga a szocializmus a morál, eszembe jut azt felelni rá, hogy ma nincs már igazi szocializmus, azért is vannak annyi pártra, felekezetre töredeve, bomolva.

Most csupán munkások vannak, akik bérharcot indítanak a gyáros ellen, vannak anarkisták, akik a fejedelmekre s a vezető államférfiakra leskelődnek, de igazi szocialisták, amilyeneket a XIX. század lelkes emberei között ismertünk, akik rajongtak a gondolatért, hogy az ember édes testvére, hű felebarátja embertársának, ma ily szocializmus nem lehetséges.

Ma van pátriárkális védelme a szegény kisiparosnak, a jámbor földmivelőnek, az egyszerű munkásnak, ma fensőbb erkölcsi szempontból bizonyos atyai jóakarattal tekintünk az inségesre, a nyomorgó munkásra: ez azonban ideálistikus, nem pedig szocialistikus gondolkodás.

Sokan megütközhetnek azon, hogy én most, mikor lapjaink minden hátsójain találkozunk szociális, szocializmus, szocialista szókkal, mikor a szociológiával foglalkozik minden árva gondolkodó, mikor vérengző szociális lázadások, szörnyű forradalmak állanak előttünk: akkor merem állítani, hogy igazában véve megszűnt, pihenni tért a szocializmus, mert szívünkben kioldtak tápláló eszméi.

De rendszeren ez az erkölcsi intézmények, alkotások sorsa. Sokszor még élnek, látszólag virágznak; pedig már belül korhadnak, romlanak, alapjaik süppednek, támaszaik dűledeznek s maholnap összeomlanak. Ez a szocializmus mai helyzete.

Mikor az emberiség a tekintélyt, az isteni morált keresi és nagy részben megtalálja, senkit, még a szocialistákat sem elégítheti ki a reális idők lágy jósága, irgalmas altruizmusa. Az isteni morál azonban nem ismeri a féktelen ember szabadságát, hanem csak az

erényét, az önmegtagadását; vallja ugyan a testvériséget és az egyenlőséget, de nem a társadalomban, nem a tekintélyben és az anyagi javakban, hanem Krisztusban s az Isten országában. De még a menyországban sem fogadja el a teljes egyenlőséget, mert ott is elsőbbséget élveznek az Ur szentjei.

De mikor elpihennek bensőnkben az idealizmus hullámai, ha lecsillapodnak hajjai s újra az alkotórészek szabadságáért kezdünk rajongani, akkor nem lesz hű cégér a szabadság, egyenlőség és testvériség eszméje, hanem termékeny idea, melyeket a győzelmes szocializmus zászlain szívesen olvasnak unokáink.

Ujdonságok.

— Árpád-ünnep. Kegyeletes szép szokás szerint az idén is megtartja a szegedi Árpád-egyesület rendes évi ünnepélyét a pusztaszeri síkon emelt Árpád-szobornál. Az ünnepély ma, vasárnap lesz és programja a következő: Reggel 9 órakor szentmise és beszéd, mondja: Várhelyi József kath. plébános; mise alatt ósrégi magyar egyházi énekeket ad elő Zsák Lajos tanító. — Himnusz. Énekli az ünneplő közönség. — Alkalmi költemény. Szavalja Ditrói Nándor. — Ünnepi beszéd. Mondja Szalay Károly. — Szózat. Énekli az ünneplő közönség. — Délután 3 órakor népi-ünnep. Pusztaszeri tanulók versenyszavalása, síkverseny, tánc és egyéb szórakoztató mutatványok. Emléktárgyak kiosztása. Az ünnepet megelőző estén, szeptember 1-én diszeloadás a szegedi színházban. — Jászai Mari, a nagyhirű tragika levélben tudatta az ünnep-rendező bizottsággal, hogyha a Nemzeti színháztól szabadulhat, ez évben ő is lejön és részt vesz Pusztaszeren az ünnepségen. — Mindszentről is sokan átrándulnak az Árpád-ünnepélyre.

— A mindszenti révhez vezető utak és lejárók kövezetének munkálatait megszemlélni jött át a hó 29-én dr. Cicatricis

Lajos, vármegyénk alispánja. Mindnyájunk szomorúságára azonban meg kellett barátkoznia a változatlannal, amely szerint a földmunka, ha halad is, de áll a kövezés munkája. Helybenhagyta a munkavezető Regdon kir. mérnöknek a kövezés beszüntetésére vonatkozó intézkedését. Mert megállapította, hogy a vállalat által megindított kövezés módját a vármegye nem fogadhatja el, mert az nem felel meg a föltételeknek, de megállapította azt is, hogy a szállított kövekből a mintául lerakott kövezetnél jobbat előállítani nem lehet. Azaz, ha olyan munkát akar csinálni a vállalkozó, mint amilyen a szerződése előír, akkor ahhoz másik, megfelelő követ kell szállítania. És ha a közönség olyan uton akar járni, amelyet szeretne s amelyet a szerződés előír, akkor soká, de nagyon soká kell várnia, mert arról szó sem lehet, hogy az a másik kő még oly időben ideérkezhetne s az utat belőle még úgy megépíthetnék, hogy azon ez évben bármely halandó is járhatna. De hát akkor ki gondoskodik vajjon nekünk — ártatlan járóelőknél, akiknek muszáj volna járni — reptülőgépekről?! Mert hogy a mindszenti révben, mihelyt az esők beállnak, közönséges szerszámokkal nem leszen lehetséges, az bizonyos. Aztán, ha már ilyen módon kiderül, hogy a tisztelt vállalkozó cég, amikor nem megfelelő követ szállított, talán nem is a legegyszerűbb uton járt, nem-e lehetne ellene ennyi mindenféle érdek sárba-tipásáért valamelyes keresetet indítani? Hiszen bolond volna mindegyik vállalkozó, ha nem próbálkozna meg mások jóhiszeműségével, ha soha nem történik semmi baja! Kiváncsiak vagyunk mindenesetre az így további fejlődésére.

— Kosárfonó-telep a Tisza partján. Kecskemétről írják, hogy két előkelő fővárosi pénzintézet Kecskeméten és különösen a Tisza partján hatalmas, nagyszabású és részvénytársasági alapon szervezendő kosárfonó gyárat és telepet állít fel, melynek célja nemcsak Kecskemét és környékének óriási kosárszükségletét ellátni, hanem mentől előbb, nagy áldozatokkal is, kellő számú munkaező beállításával előbb az országot gyümölcs-szállító kosarakkal ellátni, majd ezzel egyidejűleg a kosár-exportot a külföldre és a tengerentúltra állandósítani és meghonosítani. Nem kevésbé fontos a létesítendő gyárat finanszírozó részvénytársaságnak abbeli terve,

szörnyű a bánatunk. Az a gazdag kalmár, aki most panaszol be bennünket a bírónak, ötven aranyat adott nekem kölcsön, beírva a kötlelvebe, hogy birtokomból bármit elko-bozhat, ha az ötven aranyat a kitűzött időre vissza nem fizetem.

Ez az idő elmúlt és én nem tudtam fizetni. Fel is ajánlottam neki minden vagyonomat, de ő a leányomat követeli. Azt állítja, hogy joga van hozzá, mert a leányom szintén az én tulajdonom és én felajánlottam neki mindent, ami az enyém, — így szól az irás — ha fizetni nem tudok.

Ez a mi nagy bajunk, jó úram, és nincs, aki segítsen rajtunk, nincs, aki jó tanácssal megmentsen e szörnyű veszedelemből.

— Száritsd fel omló könnyeidet szegény meggyötört lélek te, nem oly rosszak az emberek, mint ahogyan hiszszük. Én leszek a tanácsadó, én leszek a védőd.

Megszólalt a bíró. A vád im elhangzott, van-e valaki, aki vállalkozik a védelemre is?

Az idegen előlépett, hogy megvédelmezze az árvákat, elhagyottakat.

Ragyogó ékesszólással, meggyőző erővel verte le a kalmár követelését, napnál fényesebben bizonyította be az üldözöttek igazát s a vádló kalmár embertelen követetésének Isten és a földi törvények értelmében való tarthatatlanságát.

A tömeg ujjongott, tapsolt a védőnek és úgy üdvözölte őt, miként egy új Messiást.

A bíró pedig kérdőleg, gyanakodva nézett a kalmárra.

— Hallottad ezt kalmár, az ügyed rosszul áll, az Igazság serpenyője félrebillent, bizony bizony mondom, követelésedért nem adnék egy fabatkát.

— Kegyes bíró — válaszolt a kalmár — nagy az én bizodalom az én igazamhoz s magad is be fogod ezt látni, ha ügyemet jobban megvizsgálod.

És a bíró zsebébe csusztatott egy erszény aranyat.

— Való igaz — mondá a bíró — hogy jól megfontolva a dolgot, elmémben javadra kezd derengeni az Igazság, ámbar a serpenyő még mindig ellened vall.

— Nézd meg jobban, oh bölcs bíró azt a serpenyőt, világosítsa föl az ég a te bölcs elmédet.

És újra a bíró zsebébe csusztatott egy aranytal telt kövér erszényt.

— Igazad van, derék kalmár, elmém már tisztán lát és el nem vakíthat egy idegen kóborló hazugsággal teli védőbeszéde.

— A leány a tied, jogod van hozzá, megfizettél érte. Így itélek én, az igazságos bíró. És a tömeg, amely az imént még ujjongva üdvözölte az idegen tudóst, gunyos röhögés közben kiverte a városból, lökdösve, leköpvé az Igazság legendás bajnokát.

Kinos vándorlása közben, amikor már csak úgy vonszolta maga után az életet, egy olyan csodaszép vidékre vetődött, aminő csak a paradicsomkert lehetett a bűnbeesés előtt.

A kék égboltozatról tisztán ragyogott le a nap s feje fölött arany tollu madárkák

röpködtek s bűvös daltól zsongott az egész vidék.

A fáradt aggastyán félig eikábultan dőlt le a puha pázsitos före.

Egyszerre a bokrok árnyékából egy fekete fürtös ifju és egy aranyhaju lány jött ki.

Az ifju olyan volt, mint ő, élte tavaszán, a leányka pedig üde, mint egy májusi költemény, ártatlan, miként a meg nem született gondolat.

Hosszu arany haját játszva csókolgatta a napsugár s szeme kék egében üdvözölt, aki belenézett.

Szerelmes odaadással simult a leányka a legényhez, az pedig izmos két karjába zárva, rátapasztotta ajkát a leány ajkára s egy csók csattanásában hangzott el a világ legszebbik zenéje.

A vándornak pedig ott a rejtkehelyén megdobbant a szíve, egy édes zsibbadás reszketett át rajta s ősz fejjel tudta meg, hogy mint fürtös fejű ifju, milyen közel volt kitűzött céljához, mert egy igazság van a világon, melyet be nem mocskolhat semmi földi piszok, — kedvesünknek első szüzi csókja...

Géczy István,

hogy a legméltányosabb áron megvásárolja az országban készült s háziiparilag előállított kosarakat is, amelyek számára hatalmas területen állandó raktárt épít. Mindenekelőtt azonban nagy területen nemes fűzfadugványokat termel, hogy a kosarakat a legfinomabb, legtartósabb vesszőből dolgozhassa fel.

— **Iskolai padok átvétele.** E hó 30-án vette át az előjáróság a meghívott szakértőkkel az új iskolába árlejtés útján készített padokat. A bizottság az új padokat egészen megfelelőeknek találta, a régi padokból átalakítottakat azonban némely tekintetben kifogásolta. Tekintettel azonban arra a körülményre, hogy az iskola-év küszöbén a hiányt úgy sem lehetne már pótolni, valamint arra, hogy a tavalyi átalakított és mintául szolgált padoknál az ideiek jelentékenyen olcsóbb árértékűek, anélkül, hogy ezzel precedenst akarnának alkotni: kivételesen a munkák átvételét javasolta a bizottság. — Szerény nézetünk szerint ezen megokolás, ha nem is győnge, ha méltányos is, azért jövőben számítás alapjául szolgálhat házard mestereknél, akik minden áron vállalkoznak esetleg valamely munkára, jól-rosszul összeütik, jó későn át is adják s biznak az eljáró bizottságok elintézésében, mondjuk talán méltányosságában. A község érdeke megkívánja, hogy az eljáró bizottságok mindig a legkörülményesebben ítélkezzenek, elnézők ne legyenek, mert ha méltányosságból kegyeket osztogatnak, utóbb a vállalkozók a szigorú föltételeket nem is veszik komolyan, sőt a szigorúságot célzatosnak fogják látni. — Ezuttal jól tudjuk, hogy a hiány csekély értéket képvisel, a készített padok a nélkül nem lettek volna jobbák, használhatóbbak, csak csinosabbak, de azért tartozunk a közérdeknek ezzel a megjegyzéssel, mert előfordulhat olyan eset is, amikor nagyobb érték forog szóban, amikor a község károsodást is szenvedhet. Mi azt valljuk, hogy az alkunál lehet a község is, a mester is szűkkeblű, de a munkának azért szenvedni sohasem szabad; a vállalkozónak azzal tisztában kell lenni, hogy az elvállalt kötelezettségeknek minden tekintetben meg kell felelni, még akkor is, ha ráfizet. Ezen az eiven épül föl a megbízhatóság, ami egy mesterembernek a legnagyobb kincse.

— **Olcsó a buza.** Nálunk sok a panasz az alacsony buzaárak miatt. A panasz jogos, mert igaz. De mennyivel jogosabb a panasz Szerbiában, ahol a minap Belgrádban és Szendrőn a buza 10 frankra csökkent métermázsánként. Ez a jelentékeny árhanyatlás egy héten belül következett be. Érdekes, hogy az olcsó kínálat mellett sem akadt vevő. Szerb gazdasági körök azt hiszik, hogy a buza ára még jobban fog csökkenni.

— **Kotrás a falu fölött.** Folyó hó 29-én délután tartott tárgyalást a szegedi folyammérnökség Reök műszaki tanácsos vezetésével és úgy a körös-tiszai társulat műszaki vezetőinek, mint Mindszent községnek és a Pallavicini-uradalomnak részvételével a mindszeri rév fölötti úgynevezett Zsuzsa-halom maradványainak eltávolítása érdekében. Ez a Zsuzsa-halom közvetlen a Tisza balpartján erős sárga agyag talajával már régóta dacol a víz erejével. Éppen a régi baksí ut átelében fekvő 25—30 év előtti kis víz idején a legalkalmasabb kompjáró itt volt. Azóta azonban évről-évre mindjobban elszagatván a Tisza vize a fölötté levő s győnge anyagu Tiszapartot, az utóbbi években már mint félsziget nyúlt be a Tisza medrébe s amíg egyrésztől védelméül szolgált a már egészen megrövidült mindszeri révnek, addig másrésztől okául szolgált e helyütt a Tiszameder

elfajulásának. Hogy a Tiszameder természetes képződése tehát meg ne legyen általa zavarva, vette tervbe a folyammérnökség az engedetlen Zsuzsa-halomnak (kotrógép alatti) eltávolítását, amelyhez a folyammérnökség meggyőző előadása után az érdekeltség kénytelen-kelletlenül hozzájárult. Azért kénytelenül, mert az érdekeltség némely része azon aggodalmának adott kifejezést, hogyha ez az erős talaju part eltávolítatik onnan, annál rohamosabb lesz a balpart rongálása, annál jobban lesz veszélyeztetve a mindszeri balpart lejárója, amelyet már is jelentékeny kőhányással lehet csak föntartani s ami földolag, annál járhatlanabbá válik a mindszeri rév, mert a víz járása egyenest neki szolgálván, jégjárás-kor a révbeli vízi járműveknek semminemű enyhelyük nem fog lenni. Nagy ezért a kompbérlő ijedelme s bizony ha rajta állana, nem engedné át Zsuzsa-halmát az enyészetnek. Aztán ugyanezen véleményen volnának a csúcsi menyecskék is, akik a legjobb tapasztani való földet fehér házikóik rendbehozásához szintén Zsuzsa-halmáról szokták eddig hordani. Mintegy 40,000 köbméter lévén az elmozdítandó földtömeg, jó néhány hétig fog eleven lenni Mindszent felső környéke a zakatoló kotrógéptől és munkásainak zajától.

— **Új acetilén-szabályrendelet.** A kereskedelemügyi miniszter, a belügyminiszterrel egyetértve, új szabályrendeletet adott ki az acetilén-gáz előállításáról és felhasználásáról, amely anyagok és készülékek kellekai mellett különösen az engedélyezési eljárásra és a kezelők képzésére terjed ki. Külön szabályzat szól a készülékek megvizsgálására és a képesítő vizsga megtartására szervezett vizsgálóbizottságok teendőiről is.

— **A Tisza-jobbparti köburkolat munkáit** e hó 29-én megtekintette Reök Iván műszaki tanácsos s bejárta azt egész hosszában a munkavezető kir. mérnök: Nagy Gyula és Vigh Gyula uradalmi mérnök társaságában. A köburkolat elkészült egészen a műréti szivattyutelepig s a hiányzó rész is remélhetőleg elkészül szeptember végeig. Nem-e jó volna a Kurca-torok környékén is idejekorán beburkolni a balpartot, mielőtt a medernek e helyütt már tulságos elfajulása veszedelmes jellegűvé nem válik?!

— **A tiltott gyümölcs.** Összüleink: Ádám és Éva, amiért a paradicsombeli almát megkóstolták, csunyaül megakoltak. Kikergette őket az Úr a paradicsomból. Pedig talán nem is olyan nagy volt a bűnök. Ettek a gyümölcsből, amely nyilván azért volt oly édes, mert tiltva volt. Egy polgártársunk is, aki a paradicsomhoz hasonló kertekben sétáigatott gyakran, erős vágyat érzett a tilos után, de mert előtte rémlett a paradicsomi alma bús legendája, a kíváncsú piros almák helyett inkább a szerényen mosolygó érett szőlőfürtökre vetett sóvárgó pillantásokat. A minap aztán megszállta a batorság és szakított belőlük egy gyönyörű, mézédés fürtöt, aztán többet, sokat . . . Tevékeny buzgalma közben nem is sejtette, hogy míg ő a más javaiban dúskál, egy daliás alak kíséri mélyseges figyelemmel a zöld lombok mögöl. A csösz volt, aki egyszer csak hirtelen előugrott a lombok között és stentori hangon sürgette minden további élvezés azonnali befejezését . . . Hát egy kicsit szomorú is a dolog. Mert bizony, bizony, az a néhány fürt szőlő egy ember becsületét törte le.

— **Az anyakönyvesek mozgalma.** A mostani kormány kineveztetésekor ígéretet tett, hogy az anyakönyvi törvényt revízió alá veszi és a módosított törvényjavaslatot még ez év folyamán a képviselőház elé terjeszti. Az anyakönyvvezetők, akiknek száma az országban háromezernél több, ezt az alkalmat fölhasználják, hogy sérelmeiket a kormány előtt föltárják. Amikor az anyakönyvvezető-

segeket fölláttították, az anyakönyvesek részére tiszteletdíjat állapított meg az akkori belügyminiszter. A tiszteletdíj pedig ahány város vagy helység, annyiféle. Van anyakönyves, aki 200 koronát, van, aki 2400 koronát kap évenként. Az anyakönyvesek most azt kívánják, hogy a tiszteletdíjak a megélhetés arányában méltányosan osztassanak szét. Másik óhajtasuk, hogy mint kinevezett és csak fegyelmi uton elmozdítható tisztviselőknek, mindazokat a jogokat, amelyekkel élhetnek az állami tisztviselők, nekik is megadják. Fizetési osztályba sorozzák őket, rendes lakbérben részesüljenek és nyugdíjjogosultságukat törvényben állapítsák meg. Az ország anyakönyvvesei holnap, hétfőn Budapesten nagygyűlést tartanak és szeptember 4-én küldöttséggel keresik föl, Faragó Antal csongrádi országgyűlési képviselő vezetésével a belügyminisztert, hogy tőle az új anyakönyvi törvényben méltányos és jogos kívánalmaik teljesítését kérjék.

— **Drama az algyői tanyákon.** Süli István algyői beres eddig még ismeretlen okból gazdasszonyát, Kis Miklósnét lerötte, aztán pedig a maga életét oltotta ki. Kissné, akinek a gojyó a nyakába furdott, haloklik.

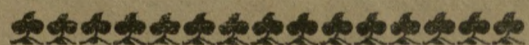
— **A meztelen kisérlet.** Berlinből írják, hogy a város északi részét állandóan babonás rettegesben tartotta egy kisérlet, aki minden alkonyatkor elsunant a park legelhagyottabb útjain. A himnemű kisérlet egyáltalán semmi ruhát sem viselt. Ennek folytan a járókelők női része a szokásos borzongásokon kívül még egészen másnemű borzongásokat is érzett a kisérlet láttára. Tegnap aztán a parkőrök kiderítették a „tulvilági“ jelenség titkát. Kiderítették, hogy egy szerencsétlen örült csinálta hetekig mindennap ezt a sajátságos setáját. A legerdekesebb pedig az, hogy a ruhátlan örült szabómesterséget folytatott.

— **A baja-bátaszéki hid.** A baja-bátaszéki Duna-midnak szeptember első felében leendő alapkövetetelére Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter es Türr István tabornok Bajára érkeztek. A baja-bátaszéki Duna-híd munkálataira 15 pályázat érkezett be.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

OLOSKAI HORVÁTH ANTAL

Horváth A. könyv- és műnyomdája, 1906.

Parcelházás.

Halas városától 2 óra járásnyira és Jánoshalma nagyközségtől 3/4 órányira fekvő Terézhalma nevű 10,000 holdas birtok, mely szántóföld, legelő, erdő, kaszáló és szőlőtelepítésre igen alkalmas földekből áll, felparcellázott. Vasutállomás is van a birtokon. Ára kisholdanként 80 frttól 170 frtig. A birtok közepén házhelyek is eladatnak. A fizetési feltételek igen kedvezők. Bővebb felvilágosítás Pánczél Károlynál nyerhető Mindszenten. 1-3

Fényképészet

Igentisztelt vevőim és megrendelőim kényelmére teljesen ujonan berendezett és csakis elsőrangú optikai műszerekkel és segédeszközökkel modernül felszerelt

Fényképészeti műtermemet

megnyitottam és felvételek minden nap, bármily borús időben is eszközölhetők. Nagyítások és reprodukciók igen mérsékelt áron.

Szíves pártfogást kér

HORVÁTH A.

fényképészeti műterme
Csongrád-Mindszent
Nyomda-épület.

Gazdasági Gőzmalom Részvénytársaság
főlszámolás alatt, Mindszent

Hirdetmény.

Alulírott Gazdasági Gőzmalom Részvénytársaság főlszámolás alatt, még 1902. évben megszűnt.

Ugyanakkor teljesen leszámolt a társaság, kiegyenlített minden cselekvő és szenvedő vagyont. Visszafizette az alaptőkét. Kifizette az összes hitelezők követeléseit.

Mindamellét a szegedi kir. törvényszék 1546—ker. 1906. számú végzése folytán a Ktv. 202. §-a alapján felhívjuk a társaság netaláni hitelezőit, hogy követeléseiket, jelen hirdetés harmadszori közzétételétől számított hat hó alatt érvényesítsék s azt Dr. ORBÁN JÓZSEF ügyvédhez Csongrád-Mindszenten jelentsék be.

Kelt Mindszent, 1906. aug. 18.

GAZDASÁGI GŐZMALOM
főlszámolásban.

Fényképező gépet

mielőtt venne, kérjen ajánlatot tőlem.

Elsőrangú fényképészeti lemezek és vegyszerek állandóan raktáron
Horváth Antal, Mindszent

Ma és minden vasárnap
délután 5 órakor

Goldner Ödön kerthelyiségében

Cigányzene!

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 88,
által a legjutányosabb árak mellett ajánlataink

Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakaszalozók, járgány-cséplőgépek, lóhera-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók, szecskavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, darálók, őrlőmalmok, egyetemes acél-akék, 2- és 3-vasú akék és minden egyéb gazdasági gépek.

Kerékpár-alkatrészeket

az egész világon létező bármiféle kerékpárokhoz, külső és belső gumikat, lámpákat, csengőket, láncokat, fogaskerekeket, pedálokat, oszszéket, kónuszokat stb. Ausztria-Magyarországban elért legnagyobb forgalmunk és így óriási vételeink folytán a gyáraknál rendkívül lenyomott, igen olcsó áraink következtében

30 százalékos árleszállítással

szállítunk vidékre és bárhova. A világhírű angol Helical-Premier- és The Champion-kerékpárokat minden árfőlemelés nélkül, szigorúan az eredeti gyári árakon, havi 12 és 16 koronás részletre szállítjuk.

Elsőrendű Singer varrógépeket nagybani gyári árban 75 koronától feljebb havi 8—10 korona részletre adjuk. Használt gépeket előnyösen becsereélünk.

LÁNG JAKAB ÉS FIA

kerékpár- és varrógép-nagykereskedők
Ausztria-Magyarország legnagyobb, legrégebb és legmegbízhatóbb kerékpárraktára

Budapest, VIII. ker., József-körút 41.

Fióközletek:

Baross-tér 4. és Budán II., Zsigmond-utca 9.

Nagy árjegyzék 1000 képpel ingyen és bérmentve.

Saját szakértői javítóműhelyek.

Fenti cég által szállított varrógép bármikor megtekinthető lapunk kiadóhivatalában.

41—80

Egy jó fiu

tanulóul fölvetetik a nyomdában.

Dohányzóknak

fontos!

hogy az alábbi szívarkahüvelyeket használják, melyek elsőrangú gyártmányok és az egészségre ártalmatlanok

DIVA „TURUL“ JANINA
PRESIDENT HAVANA
RIS ABADIE CARTOUCHÉ
YILDIZ VERGÉ

Kaphatók Mindszenten egyedül:

Horváth Antal

papír- és írószer-kereskedésében.

Fenti cigarettahüvelyek 2-ös, 3-as és 4-es számban is raktáron vannak, ugyszintén a hozzávaló szívarkatöltő gépek is, melyek darabonként 20 fillérért beszerezhetők.

Papíráruk, író- és rajzszerek.

Könyvnyomdai és könyvkötészet munkákat

elsőrangú kivitelben, jutányosan készít

HORVÁTH ANTAL CSONGRÁD-MINDSZENT